

har været hævdet fra dette Ting Flertals Side.“ Den Taler, af hvem jeg anfører disse Ytringer, tilføjede: „Jeg vil i alt Fald ikke stemme for noget Skolelovsforslag, som ikke indeholder en saadan Bestemmelse, at jeg med Tryghed kan sige: Her er der virkelig en saadan Bestemmelse, som Loven af 8de Marts 1856 § 9 indførte, idet den fastslaar Befolkningens ved denne Paragraf hjemlede Indflydelse paa Lærerkaldelsen.“ Saaledes var Opfattelsen hos Flertallet her i Tinget, indtil det Fællesudvalg blev nedsat, hvis Indstillinger vi i Dag have liggende for os. Naar jeg nu spørger: Er det Hovedpunkt blevet hævdet, som har været det afgørende for dette Ting under de forudgaaende Forhandlinger, ser jeg ikke rettere, end at der maa svares et bestemt Nej. Jeg har jo nok set, at man her og der har villet give det Udseende af, at Kommunernes Ret virkelig er bleven hævdet ved det Forslag, der ligger for os, og jeg hørte i Dag den ærede Ordfører sige, at i Aar har Ministeren bøjet sig for Folketingets Opfattelse af Kaldelsesretten; men det er i mine Øjne blot Paastande, som slet ikke stemme med det virkelige Forhold. Og naar man ikke mener, at det er god Politik at stikke Hovedet under Vingen ligesom Strudsen og bilde sig ind, at saa er der ingen, der kan se en, saa tror jeg, at det er rigtigt, at det bliver sagt klart og ligefrem, at Folketinget har tabt Slaget paa et afgørende Hovedpunkt.

I Lovforslagets § 16, som omhandler Kaldelsesreglerne, finder man de Udtryk, som ere benyttede i Loven af 1856, og som have givet Anledning til en mere end 40-aarig Strid, genoptrykte. Der er foretaget visse Ændringer i de paagældende Regler, idet det Skøn, som den kaldsberetigede maa udøve, er blevet begrænset til „udvist Lærerdygtighed og moralsk Vandel“, men i øvrigt ere Udtrykkene de samme, som findes i Loven af 1856. Hvorledes kan man da paastaa, at man ved at optrykke de gamle saa meget omstridte Udtryk, virkelig har klaggjort og hævdet Kommunernes Medbestemmelsesret paa Lærerkaldelsen? Det er jo ikke nok, at man siger, at man har gjort det; man skal paavise, at man virkelig har hævdet Retten paa en saadan Maade, at de administrative Myndigheder for Eftertiden ere nødsagede til at tage det Hensyn til de kommunale Raads Indstillinger, som Folketinget hidtil har fordret, at de burde. Det er en anerkendt Regel for Fortolkning af Love, at naar man i en nyere Lov optager noget uforandret fra en ældre Lov,

saa maa Hensigten hermed antages at være, at den Betydning, som Udtrykkene have haft i den ældre Lov, ogsaa skal tilkomme dem i den nyere Lov, medmindre afgørende Grunde tale for, at det har været Meningen, at Ordene skulle have en anden Betydning i den ny Lov. Men saadanne afgørende Grunde foreligge jo ikke her. Det er ikke tilstrækkeligt, at vi sige, at vi fra vor Side aldrig have forstaaet Ordene i Loven af 1856 paa anden Maade end den, at Kommunerne virkelig havde Ret til at fordrø, at naar de indstillede 3 Personer vare i Besiddelse af de administrative Kvalifikationer, saa skulde den kaldsberetigede være pligtig til at vælge en af dem. Det er ikke nok, at vi have haft denne Opfattelse, naar Administrationen har gjort en anden Opfattelse gældende. Den har jo i over 40 Aar stadig væk trods alle vore Protester hævdet og praktiseret sin fra vor afvigende Forstaaelse af Loven af 1856. Naar vi saa nøjes med her ved en ny Skolelov blot at optrykke de ældre Udtryk, uden at vi samtidig sørge for at ændre dem saaledes, at al Tvivl udelukkes, saa betyder det praktisk set, at vi give Administrationens i over 40 Aar praktiserede Opfattelse fornyet Livskraft. Det er en egen Maade, hvorpaa vi her værne om de kommunale Raads Ret. Det synes mig, at der her bliver Plads for, hvad en æret Taler af Flertallet i forrige Samling betegnede som en Ydmygelse. Man søger saa en Trøst i Haabet om, at den højtærede Minister vil anvende den ny Lovs Regler, saaledes som man ønsker, at de skulle anvendes. Jeg betvivler ikke den højtærede Ministers gode Vilje i saa Henseende, men denne Minister er jo ikke mere udødelig end andre Ministre, hans Tid til at forsvinde kan jo ogsaa komme, og hvorledes er saa Forholdet? Saa staa vi, som vi have staaet siden 1856; vi staa med nogle Regler om Kaldelsesretten, som ere omtvistede, og hvor Folketinget stadig har trukket det korteste Straa, medens Administrationen har været den stærkeste. Naar vi give en Lov, som tillægger Kommunerne Rettigheder, er det jo heller ikke Meningen, at disse Rettigheder skulle være afhængige af ministeriel Naade; en Ret skal være saadan, at den kan hævdnes, hvem der end er Minister, og hyad enten Ministeren har en god eller en mindre god Vilje. Efter de ny Regler i Lovforslagets § 16 vil det i Fremtiden være uklart som hidtil for enhver Kommune i Landet, hvilken Ret den egentlig har, naar et ledigt Lærerembede skal besættes.